

Amíg a költséghiány és személyzethiány miatt a papírforma alapján bírálják el e kérdéseket olyan tisztviselők, akik a helyszínét nem is látták, addig ezek az esetek mindennaposak lesznek!

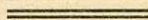
Amíg nem edződik mindnyájunkba bele a tudat, hogy a birtokos akarata mindaddig, amíg nyomós közérdekkel kifejezett ellentétben nem áll, a gazdálkodás irányának megszabásánál döntő tényező, addig ne keressünk megértést a birtokosnál s ne várjunk tőle bizalmat.

Véleményem szerint az első két esetben örömmel kellett volna fogadni az üzemtervet és készséggel, változatlanul jóváhagyni; a harmadikban pedig megállapítani, hogy a véderdő kijelölése nyilvánvalóan tévesen történt, amit az évtizedes mezőgazdasági használat is igazol s a művelési ág megváltoztatása iránt az eljárást hivatalból megindítani.

Készséggel elismerem, hogy a szabad rendelkezésű erdőre vonatkozó üzemterv jóváhagyásának feltételeit ma semminemű írott rendelkezés nem szabályozza s ezért a minisztérium a jóváhagyás feltételeinek megállapításában nem korlátozható.

Afelett azonban lehet gondolkozni, hogy az ilyen eljárás indokolt-e, célszerű-e és tényleg a köz érdekében áll-e?

Ismét egy probléma, amin érdemes is gondolkozni!

A tavaszi szarkamérgezésről.

Pár éve kezdtem meg a phosphorszörppel való mérgezést és alkalmaztam úgy télen, mint tavasszal s azt tapasztaltam, hogy míg télen a hóra kitett mérgezett véres korpakeverék vagy darált hússal teljesen ki lehet irtani területünkről a szarkát és dolmányos varjút, valamint a húsfélét meg nem vető fekete varjút, addig a tavaszi mérgezések nem mindig hozzák meg a kívánt eredményt. Ennek az oka pedig az, hogyemlített kártevőink tavasszal terített asztalt találnak erdőn, mezőn az állat- és rovarvilág egyedeiből s a szokatlan mérgezett csalétek gyanús nekik, inkább nem nyúlnak hozzá.

Két évvel ezelőtt egy elkésett tavaszi mérgezés alkalmával (cseresnyeérés kezdetén) területünk egyik legjobb foglyászó helyén — hajdan szőlő, jelenleg leginkább gyümölcsös, kis parcellákból álló tengeri-, répa-, lucerna- és gabonatóblákkal váltakozva — alacsony s így könnyen hozzáférhető gyümölcsfára rakott szarkafészekből kiszedve a fiókákat, a fészket egyébként teljesen épen hagyva, beléje 2 drb féltűktojásokból összeállított mérgezett véres korpával töltött csaléftket tettem. Ugyanezen napon még két fészekkel ugyanígy cselekedtem. Harmadnapra rá, amikor a mérgezés eredményét ellenőrizni és az elfogyasztatlanul maradt méregporciókat megsemmisíteni kimentem, megnéztem a három fészket, amelyeket kiszedésük után a fentebb leírt módon bemérgeztem: mindháromban görcsös vonaglások közt megdermedve találtam 1—1 szarkát, párjukat pedig a közelben elhullva leltem. A fészkek mindegyik esetben teljesen kiürítve volt, a tojáshéjakat az egyiknél a fészkek alatt üresen találtam, a többinél még a környéken sem tudtam felfedezni, úgylátszik, hogy azokat távolabb eső helyre vitték elfogyasztani.

Ez a tavaszi mérgezés elég gyengén sikerült, — a csőzök a rajtunk kívül talált 11 drb elhullott szarkán kívül mindössze 5—6 drb-ról számoltak be összesen, mert szarka maradt elég. A rákövetkező 1929. év februárjában a gyeptelep közelsége miatt idecsődült a környék összes szarkája és az innen 7 km-re folyó Tiszáról a dolmányosok nagyrésze, amelyeket a 30 cm-es hóra kirakott mérgezett vérrel úgy kiirtottam, hogy egészen a nyár végéig ezen a környéken nem lehetett hírmondójukat sem látni. ekkor kezdtek beszivárogni. Úgy, hogy az idén tavasszal mindössze 3 pár szarka jelenlétét tudtuk csak megállapítani ezen a kb. 200 kh.-at kitevő területen. Idén tavasszal tehát nem volt itt sok dolog. Az egyik párnak könnyen hozzáférhető fészkebe, kiszedés után ismét mérgezett tojást raktam be; másnap a vadőr a fészket üresen találta, szarkát egyet sem látott, illetve egyet, amely odaszállva, a közeli kút itatójából húzott egyet, a következő pillanatban lefordult és helyben maradt. (Ennek úgylátszik, kevés jutott!)

Pár nappal később K. S. Á. barátom birtokán végeztem a mérgezést. Ezen a féltő gonddal ápolt területen mindössze 6 lakott szarkafészkek volt a birtokon fekvő kis erdőkben és facso-

portokban. Dél előtt legnagyobb részüket körülraktam tojásokkal és az egyik fészekbe 2 tyúk- és 1 szarkatojást tettem megtöltve. Ebéd után, kb. másfél óra múlva megnéztük a kitett mérgeket s a fészek szélén egy görcsökben vonagló szarkát találtunk, míg a párja lomhán szállt ki a fészekből, jeléül annak, hogy ő is bekosztolt. Az üres tojánhéjakat a legszorgosabb kutatás dacára sem találtuk a fészek körül. Továbbmenve észrevettük, hogy a közeli szomszéd „Hattyú“ kutyája is kosztol az egyik porciónál. Mjűtán intézkedtünk, hogy a kutyát láncra verve hazaszállítsák és kimúlásig elkülönítsék, tovább mentünk. Egy nem bolygatott fészek közelében találtunk egy szarkapárt, egyiket dermedt, a másikat még élő állapotban; kiszedve a fészekűket, 5 fiók közül kettőt frissen elpusztulva, a többit még virgonc állapotban találtuk, úgylátszik, ezeknek már nem jutott, mert a papa-mamánál közben hatott a mérég. A délután folyamán még egy fészekből kiszedve a fiókákat, bemérgeztük azt. Pár nappal később hallottam meg az eredményt, amely szerint eddig összesen 10 öreg szarka került kézre s azóta nem látnak egyet sem és a „Hattyú“ is kiműlt.

A kiszedett fészek általam leírt módon való bemérgezését tehát mint legbiztosabbat ajánlom szak- és vadásztársaim figyelmébe.

Itt említem meg, hogy az egyébként nagyon hasznos sűndisznó is megeszi a mérgezett vért, minthogy pedig őkelme is tojásrabló, a fogoly, fácán költőhelyein ajánlatos földre helyezett méreggel való létszámcsökkentése.

Horváth Árvéd, m. kir. erdőmérnök.
